

[Lenger]

nende politikeres – skyld, at vi tager dette problem så alvorligt. Spørgsmålet er, om forbedringen i sig selv er så stor eller det ikke bare ser pænere ud i vores forhold til omverdenen, at man sætter folk i en institution i stedet for at sætte dem i fængsel.

Jeg vil bestemt ikke nægte, at der bydes børn og unge både bedre og mere humane forhold i en institution, men det, vi virkelig burde se på, var noget af det, som også hr. Bernhard Baunsgaard var inde på, nemlig varetægtsreglerne, for vi både fængsler og varetægtsfængsler langt mere i Danmark, end de gør i de lande, som vi ellers sammenligner os med ved højtidelige og festlige lejligheder.

Institutionsanbringelse kan trods alt også være en form for indespærring, i hvert fald når vi taler om de sikrede institutioner, og vi må i det hele taget være yderst varsomme med at bruge indespærring over for unge i 15, 16, 17 års alderen, og det uanset om vi kalder det for det ene eller det andet. Der er tale om nogle unge mennesker, der har rodet sig ind i noget, som de måske vanskeligt kan overskue, og i den forbindelse er indespærring altid et problem og en foranstaltning af ganske tvivlsom betydning.

Justitsministeren har ved flere lejligheder givet retsudvalget skriftligt materiale, som også giver grundlag for at danne sig et indtryk af problemets omfang, og dette materiale viser, at det er betydelig mere sammensat end som så – med eller uden den tilstrækkelige kapacitet.

Det materiale, som jeg har, er ikke helt op to date – det er vist et eller to år gammelt – men det er på den anden side næppe forældet endnu, og det viser, at kun omkring en fjerdedel af de unge, som havde været varetægtsfængslet eller anbragt i et varetægtssurrogat, senere blev idømt en ubetinget straf. Det viser noget om, at der fængsles alt for meget i disse sager, og det viser også noget om, at varetægtskriterierne bestemt har deres svaghed, for betingelsen i forbindelse med en varetægtsfængsling er jo kun knyttet til strafferammen og ikke til den forventede straf, men det er de samme varetægtskriterier, som skal anvendes, også når vi taler om børn og unge på 15, 16 eller 17 år.

Det materiale, vi har, viser også, at i imod 30 pct. af de tilfælde, hvor politiet havde stillet sig positivt over for en eller anden form for surrogatanvendelse, bestemte retten

alligevel, at der skulle ske fængsling. Desværre viser materialet ikke noget om, i hvilket omfang dette skyldes manglende institutionskapacitet eller andre årsager, men det kan vi måske få belyst i forbindelse med udvalgsbehandling.

Disse andre forhold, som jeg tænker på, er noget med politiets bekvemmelighed. Der kan spille helt andre ting end lovovertredelsens grovhed ind, når der træffes beslutning om, hvorvidt der skal anvendes en varetægtsfængsling eller et varetægtssurrogat, både fra rettens og fra politiets side. Her tænker jeg bl.a. på de problemer, der især har været i Jylland, hvor der slet ikke har været institutionsalternativer, og hvor der nu kommer beskedne fem pladser. Der er ingen tvivl om, at politiet helt uanset sagens substans og grovhed vil tillægge bekvemmeligheden en vis betydning. Det er ikke særlig smart at anbringe en varetægtsfængslet i den modsatte ende af landet, hvis man nu på et tidspunkt får brug for at kunne afhøre vedkommende. Også sådan nogle forhold spiller ind, og derfor synes jeg, det er vigtigt at få at vide af justitsministeren, hvilke instrukser han har tænkt sig at give politiet i den slags tilfælde. Det er jo ikke noget, der drejer sig om antallet af pladser, det er helt andre situationer. Det drejer sig her om, at politiet mange gange vil hævde, at de ikke ønsker de varetægtsfængslede eller surrogatanbragte placeret i den anden ende af landet, og det vil, fordi der trods alt fortsat er et begrænset antal pladser, fortsat være noget af et problem.

Vi vil give tilslutning til det socialdemokratiske forslag, men jeg har med mit indlæg villet pege på, at der også er andre problemer at se på i forbindelse med varetægtsfængsling og varetægtssurrogater for børn og unge.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Alle er enige om, at det at fængsle helt unge er en dårlig idé, og derfor kan vi alle sammen se meget positivt på det socialdemokratiske forslag.

Kristeligt folkeparti mener også, det er nødvendigt at se på hele forholdet vedrørende de unge. Hvorfor fængsler vi? Ja, det kan jo diskuteres, men ofte er der nok nogle, der synes, at der fængsles for lidt, når det gælder grov kriminalitet.